

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 13 maja 2024 r.
znak sprawy: BM.zp.058.29.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: udzielenie odpowiedzi na interpelację nr 2596.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 2596 złożoną przez Posłankę na Sejm RP Panią Magdalенę Srokę w sprawie protestu rolników pow. gdańskiego i Żuław, poniżej przedstawiam stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Podkreślenia wymaga fakt, że protesty rolnicze zaczęły się już w 2019 roku, choć oczywiście na sile przybrały z pomocą politycznych przeciwników już po zmianie Rządu. Postulatów rolników jest tak wiele jak samych rolników, część z nich jest bardzo słuszna, część nierealna jak chociażby całkowite zamknięcie granicy z Ukrainą, z którą przecież łączą nas poważne relacje handlowe. O tym jednak rolnicy zapominają. Podkreślenia wymaga, że wartość polskiego eksportu żywności do Ukrainy w 2023 r. była na poziomie 1 033 mln EUR (4,73 mld zł). Był to wzrost o 9,3% w porównaniu z 2022 r. Na szczególną uwagę zasługuje eksport produktów mlecznych z Polski w 2023 r. do Ukrainy, który wyniósł około 35,0 tys. ton, z czego najwięcej serów i twarogów – 16,9 tys. ton, maślanek i jogurtów 7,6 tys. ton, serwatki 5,1 tys. ton, a także owoców mrożonych, który wyniósł do Ukrainy około 3,1 tys. ton, z czego najwięcej mrożonych wiśni – 1,8 tys. ton.

Zarówno ja, jak i moi współpracownicy, nieustająco spotykamy się i rozmawiamy z rolnikami u nas w urzędzie oraz w terenie, również na granicy z Ukrainą. Wszędzie gdzie jest to możliwe. Zapewniam, że jesteśmy w resorcie skupieni na pracach mających na celu realizację kluczowych, najważniejszych postulatów rolniczych.

W odniesieniu do postulatu w zakresie zablokowania napływu do Unii Europejskiej produktów rolnych spoza UE, zwłaszcza z Ukrainy informuję, iż Ministerstwo

Rolnictwa i Rozwoju Wsi priorytetowo traktuje problem nadmiernego importu z Ukrainy oraz minimalizację ryzyka podobnych niekorzystnych zjawisk w handlu z innymi krajami trzecimi. Jednocześnie nasze działania powinny być zgodne z prawem UE i innymi zobowiązaniami międzynarodowymi w obszarze handlu.

Jak wynika z traktatów UE, stosowanie środków handlowych w imporcie z krajów pozaunijnych jest w wyłącznej kompetencji UE. Środki takie, jako część wspólnej polityki handlowej UE, mogą być wprowadzane decyzją instytucji unijnych przy wiodącej roli Komisji Europejskiej (KE). Ponadto zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami stosowanie restrykcji w imporcie, w tym ograniczeń ilościowych czy zakazów jest dopuszczalne w ściśle określonych, nadzwyczajnych sytuacjach (zwłaszcza w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego oraz w innych okolicznościach określonych porozumieniami w ramach Światowej Organizacji Handlu - WTO).

Wprowadzenie przez Polskę restrykcji w imporcie z krajów pozaunijnych samodzielnie (tj. bez zgody UE) i w sposób niezgodny z międzynarodowymi zobowiązaniami wiązałoby się z ryzykiem wszczęcia przez KE lub na wniosek podmiotu gospodarczego wobec naszego kraju postępowania naruszeniowego przed Trybunałem Sprawiedliwości UE. Mogłoby także wywołać zaskarżenie naszych działań przez kraje trzecie przed WTO lub innymi sądami międzynarodowymi oraz zastosowanie przez te kraje działań odwetowych w postaci barier w dostępie do ich rynków dla polskiego eksportu.

Odnosząc się do relacji z Ukrainą, informuję, że w dalszym ciągu obowiązuje zakaz importu kukurydzy, pszenicy, rzepaku i słonecznika oraz niektórych produktów ich przetwórstwa wprowadzony przez Polskę od 16 września 2023r., po tym jak Komisja Europejska odmówiła przedłużenia podobnych środków wprowadzonych na poziomie UE w imporcie do Polski, Słowacji, Węgier, Rumunii i Bułgarii. Od czasu wprowadzenia ww. zakazu nie odnotowuje się przywozu tych produktów do Polski. Możliwy jest jedynie ich tranzyt z Ukrainy przez terytorium Polski. Tranzyt ten jest monitorowany przez służby celne, po to aby produkty te rzeczywiście opuszczały terytorium Polski i nie pozostawały w kraju. Zakaz przywozu obowiązuje bezterminowo.

W związku z tym Polska prowadzi rozmowy z Ukrainą na temat wypracowania dwustronnych zasad handlu, które byłyby akceptowalne dla Polski, dla KE i strony ukraińskiej, a jednocześnie zapobiegałyby nadmiernemu przywozowi towarów rolnych z Ukrainy i destabilizacji polskiego rynku rolnego. W celu usprawnienia i przyspieszenia rozmów do udziału w spotkaniach ministrów rolnictwa Polski i Ukrainy zaangażowane zostały także organizacje rolnicze z obu krajów.

Podkreślenia wymaga, że w związku z przegłosowaniem przez Parlament Ukrainy zwolnienia ze stanowiska Ministra Rolnictwa Mykoły Solskiego, aktualnie rozmowy z Ukrainą mogą odbywać się jedynie na technicznym poziomie.

Proszę mieć na uwadze, że na skutek rozmów ze stroną ukraińską w kwietniu br. tranzyt pszenicy, kukurydzy i rzepaku zmniejszy się 2-krotnie w stosunku do tranzytu w II połowie 2023 r. i wynosi ok. 160 tys. ton. Monitorujemy też, dokąd trafia zboże przejeżdżające tranzytem przez nasz kraj. Ok. 60% pszenicy i kukurydzy kierowane jest tranzytem przez porty polskie do krajów trzecich pozostały tranzyt kierowany jest do państw zachodnich głównie do Niemiec i do Holandii. Ponadto w wyniku rozmów Ukraina ograniczyła wywóz cukru na Polski rynek.

Ewentualne wprowadzenie ograniczeń przez stronę ukraińską w przywozie produktów rolnych z Polski, w ramach odpowiedzi na działania Polski dotyczące rozszerzenia zakazu przywozu produktów z Ukrainy do naszego kraju, mogłoby spowodować straty dla naszych producentów i eksporterów.

Poszukujemy więc rozwiązań, które byłyby akceptowalne dla Komisji Europejskiej, innych krajów członkowskich UE oraz strony ukraińskiej. W dyskusji na forum UE na temat przedłużenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie autonomicznych środków handlowych (ATM) dla Ukrainy Polska była jednym z nielicznych krajów UE, które zabiegały o modyfikację tych środków. Próbowaliśmy przekonać naszych partnerów z Komisji Europejskiej i innych Państw Członkowskich. do takich modyfikacji, aby regulacja ATM lepiej chroniła wrażliwe sektory rolnictwa i pozwalała na skuteczne działania przeciwdziałające nadmiernemu importowi z Ukrainy. Nie wszystkie nasze postulaty zostały uwzględnione, ale w wyniku naszych działań prawdopodobnie zostaną przyjęte rozwiązania wzmacniające ochronę sektora rolnego w porównaniu z obecnym stanem prawnym. Dla najbardziej wrażliwych produktów, takich jak cukier, jaja czy mięso drobiowe, a także owies, niektóre przetwory zbożowe oraz miód, przewidziany jest automatyczny mechanizm przywrócenia przez Komisję Europejską kontyngentów taryfowych (TRQ) i ceł zgodnych z Układem o stowarzyszeniu UE-Ukraina, jeśli import z Ukrainy przekroczy średnią z okresu referencyjnego (II połowa 2021, całe lata 2022 i 2023). W przypadku wszystkich produktów objętych ATM (tj. nie w pełni zliberalizowanych w umowie stowarzyszeniowej z Ukrainą), w razie gdyby import powodował zakłócenia na rynku, kraje członkowskie będą mogły wnioskować do KE o przywrócenie ceł lub przyjęcie innych środków ograniczających import. Procedura badania tych wniosków przez KE ma trwać maksymalnie 4 miesiące, ale w pilnych sytuacjach będzie możliwość przyjęcia środków tymczasowych już w ciągu 21 dni od złożenia wniosku.

Część z naszych postulatów nie została uwzględniona. Postulowaliśmy m.in. uwzględnienie możliwości zastosowania środków ochronnych również do produktów w pełni zliberalizowanych (np. owoców miękkich), ale postulat nie został przyjęty. Projekt rozporządzenia ATM stanowi jednak istotną poprawę w porównaniu z obecnym stanem prawnym. Trudno byłoby osiągnąć więcej, biorąc pod uwagę, że środki ATM są traktowane przez instytucje unijne i Państwa Członkowskie jako ważny element wsparcia Ukrainy w warunkach wojennych.

Odnosząc się do postulatu z zakresu ochrony chowu i hodowli zwierząt, należy zauważyć, że obecnie, zarówno na poziomie krajowym jak i unijnym, nie ma przepisów ani nie są prowadzone dyskusje nad wprowadzeniem przepisów, które nakazywałyby rolnikom ograniczanie chowu i hodowli zwierząt. Przeciwnie, mając na uwadze szczególne trudności, których doświadczają rolnicy utrzymujący zwierzęta, Polska kontynuuje wsparcie związane z produkcją do zwierząt. Wsparcie to jest realizowane we wszystkich dopuszczonych przepisami Unii Europejskiej sektorach, tj. wołowiny i cielęciny (płatność do bydła), mleka i przetworów mlecznych (płatność do krów), mięsa baraniego i mięsa koziego (płatność do owiec i płatność do kóz).

Ogółem w latach 2024-2027 na wsparcie związane do zwierząt w ramach czterech ww. płatności Polska zamierza przeznaczyć ok. 1,37 mld EUR (w tym ok. 714,3 mln EUR na płatność do bydła, ok. 631,7 mln EUR na płatność do krów, ok. 19,4 mln EUR na płatność do owiec oraz ok. 1,1 mln EUR na płatność do kóz).

Rolnicy mogą także otrzymać wsparcie do produkcji zwierzęcej w ramach ekoschematu „Dobrostan zwierząt” (ok. 281 mln EUR/rok, średnia z lat 2024-2026) i w ramach interwencji „Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie” (ok. 22 mln EUR/rok, średnia z lat 2024-2026). Ten kierunek produkcji jest także wspierany pośrednio poprzez wsparcie do ekstensywnego użytkowania trwałych użytków zielonych (ekoschemat: „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi”, praktyka „Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych (TUZ) z obsadą zwierząt”).

Dodatkowo, informuję, że płatności do produkcji zwierzęcej mają charakter powszechny - są skierowane do wszystkich hodowców bydła, owiec i kóz w całym kraju i do wszystkich ras. Płatności przysługują na sztukę zwierzęcia, a nie do DJP.

Tylko w ramach niektórych płatności bezpośrednich stosowane są limity powierzchni, przy czym limit 300 ha występuje jedynie w przypadku płatności redystrybucyjnej (płatność przysługuje, jeżeli łączna powierzchnia gruntów będących w posiadaniu rolnika wynosi co najmniej 1 ha i nie przekracza 300 ha, do powierzchni gruntów nie większej niż 30 ha). Dlatego nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że wsparcie do produkcji roślinnej przysługuje do pierwszych 300 ha.

Ponadto, informuję, iż chów i hodowla zwierząt gospodarskich była i jest wspierana w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz interwencjach w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 poprzez działania związane m.in. ze wsparciem inwestycji, grup producentów oraz wsparcie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej.

Odnosząc się do kwestii wsparcia hodowli zwierząt gospodarskich, rozumianej, jako zespół zabiegów zmierzających do poprawienia założeń dziedzicznych (genotypu)

zwierząt gospodarskich, w zakres których wchodzi ocena wartości użytkowej i ocena genetyczna zwierząt gospodarskich, selekcja i dobór osobników do kojarzenia,

Informuję, że w ramach wsparcia rolnictwa w ustawie budżetowej na 2024 r. przewidywana jest kwota 80,8 mln zł na postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej. Środki te są przeznaczone na dofinansowanie kosztów postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej udzielane w formie dotacji przedmiotowej na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi¹. Niniejsze rozporządzenie określa szczegółowy sposób i tryb udzielania dotacji, stawki dotacji oraz beneficjentów którymi są m.in.: podmioty uprawnione przez ministra właściwego do spraw rolnictwa do prowadzenia ksiąg hodowlanych oraz oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej zwierząt, które świadczą subsydiowane usługi na rzecz hodowców będących mikroprzedsiębiorcami albo małymi lub średnimi przedsiębiorcami, tj. hodowców bydła, świń, koni, owiec, kóz, alpак lub drobiu.

Dzięki tak ukierunkowanemu wsparciu hodowcy zwierząt gospodarskich uzyskują dostęp do subsydiowanych usług polegających na prowadzeniu ksiąg hodowlanych oraz oceny wartości użytkowej zwierząt, a programy hodowlane są realizowane w oparciu o dokładne parametry opisujące ich zwierzęta hodowlane.

Ponadto, informuję, że w zakresie wsparcia, z którego mogą skorzystać rolnicy w ramach chowu i hodowli zwierząt, należy podkreślić kilka głównych kierunków wsparcia.

Producenci rolni, w tym producenci zajmujący się chowem i hodowlą zwierząt, mogą skorzystać z dopłat do oprocentowania kredytów m.in. na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej.

Kwota kredytu nie może przekroczyć:

- a) 80% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż 5 mln zł, w przypadku inwestycji realizowanych w gospodarstwie rolnym,
- b) 70% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż 8 mln zł w przypadku inwestycji realizowanych w dziale specjalnym produkcji rolnej.

Kredyty udzielane są przez banki współpracujące z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

---

¹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. z 2015 r., poz. 1170).

Oprocentowanie kredytu na realizację inwestycji jest zmienne i nie może wynosić więcej niż stopa referencyjna WIBOR 3M powiększona o nie więcej niż 2,5 punktu procentowego.

Oprocentowanie należne bankowi jest płacone przez kredytobiorcę w wysokości 0,67 oprocentowania płaconego bankowi, jednak nie mniej niż 3%, natomiast Agencja - w pozostałej części.

Ponadto, w celu poprawy płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy producenci rolni mogą ubiegać się o kredyty na utrzymanie płynności finansowej (linia UP), przy czym kredyty te zgodnie z obowiązującymi przepisami mogą być udzielane nie później niż do dnia 30 czerwca 2024 r.

Pomoc polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu na uregulowanie zobowiązań finansowych związanych z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym oraz ponoszenie przez producentów rolnych bieżących nakładów przyczyniających się do poprawy płynności finansowej.

Kredytowaniem może być objęta produkcja rolna prowadzona w ramach działalności wymienionych w „Wykaz działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków lub w zakresie rybactwa śródlądowego”, m.in. chów i hodowla zwierząt.

Kwota kredytów udzielonych producentowi rolnemu nie może przekroczyć kwoty:

- 100 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni nie większej niż 50 ha użytków rolnych;
- 200 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 50 ha i nie większej niż 100 ha użytków rolnych;
- 400 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych.

Oprocentowanie należne bankowi płacone przez kredytobiorcę wynosi 2%.

Na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji

Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa² producenci rolni mogą ubiegać się o udzielenie pomocy finansowej do zakupu buhaja.

Dotacja przysługuje producentowi rolnemu, który zakupił w roku złożenia wniosku o udzielenie pomocy lub w roku poprzedzającym rok złożenia takiego wniosku co najmniej jednego czystorasowego buhaja rasy mięsnej w wieku powyżej 13 miesięcy, dla którego wystawiono świadectwo zootechniczne, o którym mowa w art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świni, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylającego niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt (Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 66, z późn. zm.353). Pomocą może zostać objęty zakup buhaja od 2024 r.

Pomoc ma charakter pomocy de minimis w rolnictwie i udzielana będzie zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1408/2013 oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn kwoty 5000 zł i liczby zakupionych buhajów nie większej niż iloraz średniej liczby krów w gospodarstwie i liczby 30.

Wniosek można złożyć w biurze powiatowym ARiMR najpóźniej do 30 listopada danego roku, na właściwym formularzu udostępnionym wkrótce przez Agencję na jej stronie internetowej.

Natomiast producenci trzody chlewnej mogą zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.) ubiegać się o wsparcie w postaci pomocy na refundację wydatków poniesionych na działania związane z bioasekuracją.

Pomoc jest udzielana na:

- zakup mat dezynfekcyjnych;
- zakup sprzętu do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych;
- zakup odzieży ochronnej i obuwia ochronnego;

---

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.);

- zabezpieczenie budynków, w których są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt domowych;
- przebudowę lub remont pomieszczeń w celu utrzymywania świń w gospodarstwie w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne - w przypadku gospodarstwa, w którym utrzymuje się średniorocznie nie więcej niż 50 sztuk świń (dodany w 2022 r.).

Pomoc ma charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

Termin składania wniosków w danym roku kalendarzowym minister właściwy do spraw rolnictwa ogłasza na stronie internetowej najpóźniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia terminu składania tych wniosków.

Producenci rolni mogą również skorzystać z pomocy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie, ponoszonych przez producenta rolnego prowadzącego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej, będącego mikroprzedsiębiorcą, małym albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika nr 1 do rozporządzenia 2022/2472.

Pomoc udzielana jest do wysokości:

- 100% kosztów zbioru i transportu każdej sztuki padłego zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 100% kosztów unieszkodliwienia każdej sztuki padłego zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce lub kozy, podlegającej badaniu w kierunku zakaźnych encefalopatii zwierząt (TSE) zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz.Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289);
- 75% kosztów unieszkodliwienia każdej sztuki padłego zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce lub kozy, niepodlegającej badaniu w kierunku zakaźnych encefalopatii zwierząt (TSE) zgodnie z przepisami rozporządzenia wymienionego w pkt 2, lub z gatunku świnie lub konie.

Kwota jaką ewentualnie będą zobowiązani zapłacić rolnicy zależy od wieku i gatunku padłego zwierzęcia. Pomoc udzielana jest za pośrednictwem podmiotów utylizacyjnych.

Odpowiadając na postulat w zakresie wzmocnienia kontroli fitosanitarnych i weterynaryjnych na granicach informuję, że w odniesieniu do terminu „kontrola fitosanitarna”, chciałbym zaznaczyć że w ostatnim okresie niewłaściwie używa się w przestrzeni publicznej ww. terminu w odniesieniu do wszystkich kontroli, jakim poddaje się materiał roślinny, a przede wszystkim w odniesieniu do kontroli sanitarnej (przeprowadzanej pod kątem czynników niebezpiecznych dla konsumenta, takich jak pozostałości środków ochrony roślin i innych substancji chemicznych, skażeń mikrobiologicznych) wykonywanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Graniczna kontrola fitosanitarna towarów importowanych z państw trzecich, przeprowadzana przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN), zapobiega zawleczeniu na obszar Unii Europejskiej agrofagów (szkodników i patogenów roślin), które mogą wywołać istotne szkody gospodarcze w polskiej i szerzej w unijnej produkcji roślinnej.

Graniczna kontrola fitosanitarna przeprowadzana jest zatem w celu sprawdzenia, czy importowane towary spełniają fitosanitarne wymagania importowe Unii Europejskiej, tzn.:

- czy nie zawierają agrofagów (szkodników i patogenów roślin) kwarantannowych dla Unii Europejskiej oraz, jeżeli ma to zastosowanie,
- czy nie zawierają innych agrofagów objętych przepisami z zakresu zdrowia roślin,
- czy zostały zaopatrzone w wymagane świadectwo fitosanitarne oraz
- czy prawidłowo potwierdza ono spełnienie wymagań importowych wynikających z przepisów Unii Europejskiej.

Zasady prowadzenia granicznych kontroli fitosanitarnych towarów importowanych z państw trzecich (w tym Ukrainy) określają przepisy Unii Europejskiej stosowane w sposób bezpośredni we wszystkich państwach członkowskich³ i ⁴. Zobowiązania wynikające z tych przepisów PIORiN wykonuje prawidłowo i z należytą starannością, zapewniające bezpieczeństwo fitosanitarne kraju.

Jednocześnie informuję, że podległe Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi organy Inspekcji Weterynaryjnej (IW) także prowadzą nadzór, w tym kontrolują import:

---

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE;

⁴ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019;

- produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (w tym pasz zawierających elementy pochodzenia zwierzęcego);
- zbóż przeznaczonych na cele paszowe oraz innych pasz (niezawierających tkanek zwierząt).

Graniczny lekarz weterynarii jest organem właściwym do prowadzenia urzędowej kontroli, w punktach kontroli granicznej (BCP), przywożonych na terytorium Unii Europejskiej przesyłek w oparciu o przepisy rozporządzenia (UE) nr 2017/625⁵, która obejmuje:

1. kontrolę dokumentów - weryfikacja świadectw urzędowych, poświadczeń urzędowych oraz innych dokumentów, w tym dokumentów o charakterze handlowym, które muszą towarzyszyć przesyłce;
2. kontrolę identyfikacji - sprawdzenie, czy zawartość i oznakowanie przesyłki, plomby i środki transportu odpowiadają informacjom zawartym w świadectwach urzędowych, poświadczeniach urzędowych lub innych dokumentach towarzyszących przesyłce;
3. kontrolę bezpośrednią – inspekcja towarów oraz w stosownych przypadkach oględziny opakowania, środków transportu, oznakowania i temperatury, a także pobieranie próbek do analiz, badania lub diagnostyki oraz inne kontrole niezbędne do sprawdzenia zgodności z przepisami prawa.

Urzędowa kontrola produktów pochodzenia zwierzęcego przywożonych z państw trzecich odbywa się na zasadach określonych w przepisach Unii Europejskiej (brak w tym zakresie przepisów krajowych). Przesyłki pochodzące z Ukrainy są kontrolowane w taki sam sposób, jak przesyłki pochodzące z innych państw trzecich.

Każda przesyłka produktów pochodzenia zwierzęcego podlega kontroli dokumentacji - najczęściej jest to wymagane przepisami świadectwo zdrowia, sygnowane przez właściwy do certyfikacji urzędowy organ w państwie trzecim, w którym poświadczono są określone warunki dla przywożonego towaru. Kontrola identyfikacji i kontrola bezpośrednia prowadzone są z częstotliwością określoną w rozporządzeniu

---

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.);

wykonawczym Komisji (UE) nr 2019/2129⁶, które ustala podstawowe poziomy częstotliwości kontroli identyfikacyjnych i kontroli bezpośrednich dla poszczególnych grup towarów, z uwzględnieniem dostępnych ocen naukowych i informacji dotyczących ryzyka związanego z tymi towarami. W ramach kontroli bezpośrednio pobierane są wrywkowo próby do badań laboratoryjnych, m.in. w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, pozostałości leków weterynaryjnych oraz skażeń radioaktywnych. Kontrole te dotyczą również norm określonych w rozporządzeniu (UE) 2023/915⁷.

Urzędowa kontrola przywożonych z państw trzecich (w tym z Ukrainy) pasz i zbóż przeznaczonych na cele paszowe wykonywana jest w oparciu o przepisy krajowe – art. 46 ustawy o paszach⁸ (przepisy unijne nie uwzględniają konieczności takiej kontroli).

Każda przesyłka pasz, w tym zbóż przeznaczonych na cele paszowe, poddawana kontroli urzędowej na granicy podlega weryfikacji dokumentów towarzyszących przesyłce (świadectwo zdrowia nie jest wymagane przepisami prawa), natomiast częstotliwość kontroli identyfikacji i kontroli bezpośredniej wynika z przeprowadzanej przez Inspekcję Weterynaryjną analizy ryzyka zgodnie z art. 44 rozporządzenia (UE) nr 2017/625.

Podczas urzędowej kontroli przesyłki pasz na granicy, weryfikacji podlega jej zgodność z wymaganiami w zakresie przepisów prawa paszowego. Każdorazowo po takiej kontroli, graniczny lekarz weterynarii potwierdza jej przeprowadzenie, wystawiając dokument zgodny ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 lipca 2022 r. w sprawie wzoru dokumentu potwierdzającego przeprowadzenie kontroli urzędowej⁹ przesyłki pasz oraz sposobu wystawiania i wypełniania tego dokumentu.

Podczas urzędowej kontroli, graniczny lekarz weterynarii ma prawo pobrać próbki do badań laboratoryjnych - zgodnie z Planem Urzędowej Kontroli Pasz (opracowanym przez Głównego Lekarza Weterynarii) lub z tzw. „podejrzenia”, jeżeli ma wątpliwości w stosunku do danej przesyłki.

---

⁶ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2129 z dnia 25 listopada 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące jednolitego stosowania poziomów częstotliwości kontroli identyfikacyjnych i kontroli bezpośrednich określonych przesyłek zwierząt i towarów wprowadzanych do Unii (Dz. Urz. UE L 321 z 12.12.2019, str. 122, z późn. zm.);

⁷ Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/915 z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów niektórych zanieczyszczeń w żywności oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1881/2006 (Dz.U. UE L 119 z 5.5.2023, str. 103, z późn. zm.);

⁸ Ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1149);

⁹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 lipca 2022 r. w sprawie wzoru dokumentu potwierdzającego przeprowadzenie kontroli urzędowej przesyłki pasz oraz sposobu wystawiania i wypełniania tego dokumentu (Dz. U. z 2022 r. poz. 1661);

W przypadku, gdy importowana z państwa trzeciego przesyłka nie spełnia wymagań przywozowych (stwierdzenie uchybień, nieprawidłowości, niezgodne wyniki badań laboratoryjnych, błędne oznakowanie lub brak oznakowania produktu), organy urzędowej kontroli na granicy podejmują działania mające na celu niedopuszczenie do wykorzystania, w żywieniu ludzi lub zwierząt, zakwestionowanego produktu – nie zostaje wydana decyzja zezwalająca na wwóz na terytorium UE, towar nie jest dopuszczony do obrotu, a przesyłka podlega odesłaniu do państwa pochodzenia lub zniszczeniu na koszt osoby/podmiotu odpowiedzialnego za przesyłkę.

Kontrole urzędowe przesyłek żywności i pasz z Ukrainy przeprowadzone w punktach kontroli granicznej jak dotąd nie wykazały, aby ww. towary stanowiły istotne zagrożenie dla zdrowia i życia polskich konsumentów.

Jednocześnie informuję, że w związku z trudnościami na rynkach rolnych państw graniczących z Ukrainą (wynikającymi przede wszystkim z nadmiernego importu niektórych towarów rolnych), Komisja Europejska wprowadziła środki zapobiegawcze dotyczące niektórych produktów pochodzących z Ukrainy.

W świetle nieprzedłużenia przez Komisję Europejską obowiązujących do 15 września 2023 r. ww. unijnych środków ochronnych, rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 września 2023 r. w sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych¹⁰, od 16 września 2023 r., został wprowadzony zakaz przywozu niektórych produktów rolno-spożywczych pochodzących z Ukrainy – rozporządzenie wprowadza bezterminowy zakaz przywozu do Polski m.in. niektórych rodzajów zbóż, nasion oleistych, śrut czy makuchów (szczegółowy zakres towarowy objęty zakazem określa załącznik do rozporządzenia). Z rozporządzenia został wyłączone tranzyt.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych

---

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 września 2023 r. w sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1898);